

Införande av nytt journalsystem i Folktandvården

Införande av nytt journalsystem i Folktandvården

Bakgrund

Landstingets revisorer genomför årlig granskning av landstingets samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har revisorerna i en risk- och väsentlighetsbedömning beskrivit de områden som revisionsinsatserna ska fokusera på. Detta för att revisorerna med rimlig säkerhet skall kunna uttala sig i ansvarsprövningsprocessen.

Baserat på risk – och väsentlighetsbedömningen gör revisorerna en årlig revisionsplan. Som en del av revisionsplanen ingår för verksamhetsåret 2010 en processkartläggning av införandet av ett nytt journalsystem som ska stödja såväl kärn- som stödprocesser inom Folktandvården.

Folktandvården har upphandlat systemet Carita, vilket enligt tidplanen ska införas vid samtliga tandvårdskliniker före årsskiftet. Systemet innehåller olika delar såsom till exempel: tidbokning, journalföring och betalningsstatus. Införandet av det nya systemet kommer att kräva att vissa rutiner ändras och Folktandvården genomför därför en översyn av rutiner.

Folktandvården förväntar sig ett antal fördelar med det nya systemet. Det ska t.ex. ge bättre möjligheter till uppföljning av ekonomi/vård så att kliniker ska kunna följa sin egen verksamhet på ett bra sätt. Det ska också ge bättre förutsättningar för att stämma av ersättningar från Försäkringskassan. I en förlängning kommer digital röntgen att införas inom Folktandvården och tanken är att även den ska integreras i Carita-systemet.

Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Revisorerna har identifierat behov av två revisionsinsatser avseende Folktandvården. Den ena är att granska vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att det nya systemet kommunicerar med ekonomisystemet på ett sätt som säkerställer en rättvisande redovisning. Revisionsfrågan är om landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en rättvisande redovisning. Revisorerna har beslutat att genomföra denna del av granskningen så att den kan ligga till grund för revisorernas granskning och bedömning av årsredovisningen 2010.

Den andra revisionsinsatsen är att undersöka om det finns skäl att genomföra en fördjupad granskning avseende någon eller några delar i tandvårdprocessen. Kartläggningen bör avse processen så som den utformats efter att det nya systemet införts. I kartläggningen ingår att ta fram underlag för ställningstagande till vilken eller vilka revisionsfrågor som i så fall är aktuella. Denna del av granskningen kan genomföras först när det nya systemet är implementerat och i full drift. Eftersom tidplanen är sådan att systemet inte

kommer att vara fullt driftsatt förrän i december 2010 kommer denna del av granskningen att kunna genomföras först efter årsskiftet.

I denna förstudierapport redovisas resultatet av den granskning som genomförts under hösten 2010.

Revisionskriterier

Granskningen ska utgå från berörd lagstiftning främst tandvårdslagen (SFS 1985:125) och kraven på rättvisande redovisning samt god redovisningssed.

Granskningsansvariga

Granskningen har utförts av landstingets revisionskontor.

Metod

Granskningen har i huvudsak genomförts genom intervjuer och dokumentgranskning.

Resultat

Allmänt om systemet och dess införande

Folktandvården har under de senaste åren redovisat problem med Effica-systemet som använts sedan 2002. Problemen har avsett både säkerhet och funktionalitet. Folktandvården har därför aktualiserat ett behov att anskaffa ett nytt journalsystem. Ett projektdirektiv utarbetades av tandvårdschefen under hösten 2009, innehållande en beskrivning av de problem som upplevts med Effica och de krav som verksamheten ställer på det nya systemet. Landstingsdirektören informerade i september 2009 landstingsstyrelsen om att han givit klartecken till tandvårdschefen att inleda upphandling av nytt datasystem för tandvården. Upphandlingen av systemet påbörjades under senhösten 2009 utifrån ett upphandlingsunderlag baserat på projektdirektivet.

Företaget Swedish Care utsågs att leverera det nya tandvårdssystemet benämnt Carita. Den 1 september startades provdrift vid en tandklinik i Karlstad. Efter en provperiod fortsatte sedan införandet vid övriga kliniker. Systemet har enligt uppgift leveransgodkänts från Folktandvården och planeras att vara infört i full omfattning under december. De rutiner som nu tillämpas vid de kliniker där Carita är i drift har ännu inte dokumenterats fullt ut.

Folktandvården kommer inte att föra över ekonomisk information från Effica till Carita. Effica kommer därför att användas parallellt under en övergångsperiod så länge det där finns information som behövs för verksamheten.

Alla delar av systemet är ännu inte igång. Det gäller exempelvis remisshantering. Riktlinjerna avseende hur man skickar och bevakar remisser kommer att ses över i samband med införandet.

Efter den inledande fasen kommer dessutom ytterligare utvecklingsarbete att genomföras. Exempel på sådant fortsatt utvecklingsarbete är att digital röntgen kommer att upphandlas och kopplas till Carita.

Redovisning

Redovisningsinformationens utformning

I Carita finns ekonomisk information som ska föras över till redovisningssystemet Raindance för bokföring. Kraven på Carita i detta avseende har specificerats i upphandlingsunderlaget. Företrädare för landstinget ekonomistab har bistått folktandvården när det gäller expertkunskap på redovisningsfrågor. Under granskningen har framkommit att ansvaret för frågor som rör kraven på rättvisande redovisning har fördelats på följande sätt. Ekonomistaben har ansvarat för informationen i redovisningssystemet medan Folktandvården ska ansvara för att genomföra de avstämningar som krävs för att säkerställa överensstämmelse mellan Carita och Raindance. Ansvarsfördelningen finns dokumenterad i viss utsträckning.

Granskningen har visat att rutiner för avstämning av ekonomisk information ännu inte har utformats. Vid tidpunkten för granskningens genomförande pågick fortfarande tester och utveckling av den redovisningsinformation som ska skickas från Carita till Raindance. Ekonomistaben och Folktandvården har under tiden för testverksamheten fört en diskussion om detaljeringsgraden i informationen som ska föras över. Trots den ansvarsfördelning som beskrivits ovan förefaller det ha rått viss oklarhet rörande ansvars- och arbetsfördelningen mellan ekonomistaben och folktandvården.

Ändrade redovisningsprinciper

Inför införandet av Carita bestämdes att redovisningsprinciperna för intäktsredovisningen inom tandvården skulle förändras. Den nya principen var att intäkterna skulle upparbetas i redovisningen allteftersom arbetet utfördes. Den princip som tillämpats hittills har varit att redovisa intäkter antingen när betalning erläggs eller när fakturan upprättas, alltså en inkomstnärlig redovisning. Under testperioden har beslutet att förändra redovisningsprincip för redovisning av intäkter ändrats. Den information om upparbetade intäkter som Carita kan leverera till Raindance tas fram innan intäkterna är säkra till belopp, t.ex. innan besked har erhållits från Försäkringskassan. Den bedömning som nu görs är att informationen inte är tillräckligt tillförlitlig att överföra till Raindance. Den nu tillämpade redovisningsprincipen behålls därför. I samband med delårsbokslut och årsredovisning kommer information om upparbetade intäkter att hämtas från Carita för en bedömning av hur stort

belopp som ska bokas upp i redovisningen för att ge en rättvisande redovisning av intäkterna.

Besked från Försäkringskassan

Tidigare har det i vissa fall tagit tid innan Folk tandvården fått besked från Försäkringskassan om godkännande av olika behandlingar. Enligt uppgift finns i Carita en förbättrad funktion som gör det möjligt att få snabbt besked i de fall det inte krävs särskilda bedömningar. Det medför bättre förutsättningar för en god kvalitet på intäktsredovisningen.

Bedömning

Diskussionen om redovisningsinformationens utformning har pågått under testperioden, dvs. från september. Det har inneburit att vissa typer av redovisningstransaktioner som rör denna period inte har bokförts i redovisningssystemet för de kliniker som nu infört Carita. Granskningen har visat att leverantören av Carita nu fått i uppdrag att förändra redovisningsinformationens utformning så att den överensstämmer med de principer som framgår ovan. Mot bakgrund av erfarenheterna från införandet av Carita bedömer revisionskontoret att det finns ett behov av att tydligare dokumentera vilken ansvarsfördelning som gäller mellan ekonomistaben och Folk tandvården när det gäller redovisningsfrågor. En sådan tydlig ansvarsfördelning är viktig även inom andra områden där det finns system med koppling till redovisningssystemet. Med en tydlig dokumentation av ansvars- och arbetsfördelning skapas förutsättningar för att samarbetet mellan ekonomistaben och berörd verksamhet ska fungera effektivt och att kompetensen hos respektive organisatorisk enhet kommer till användning på bästa sätt.

I samband med upprättande av årsredovisningen för 2010, bör Folk tandvården och ekonomistaben säkerställa att all information som överförs från Carita till Raindance är korrekt så att redovisningen är rättvisande. Avstämningarna bör dokumenteras. Vidare är det viktigt att det tas fram ett underlag som specificerar uppbokning av intäkter i samband med periodavslut.

Revisionskontoret rekommenderar också att de nya rutiner som införs i samband med övergången till Carita dokumenteras och kommuniceras till berörd personal.

Revisionskontoret anser att landstingsstyrelsen bör säkerställa att det genomförs en uppföljning av vilka konsekvenser som införandet av Carita fått när det gäller den interna kontrollen och landstingets ekonomiska redovisning.

Revisionskontoret

Anders Marmon

Certifierad kommunal revisor

Veronica Hedlund Lundgren

Revisionschef